

ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ว่าผู้บริหารฝ่ายบริการในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่
ความการรับรู้ของผู้บริหารและอาจารย์ในภาคใต้

นายพลเกียรติ ฉันทะนิธิกุล

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

วิทยานพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาตรีศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-584-046-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I17139971

**DESIRABLE CHARACTERISTICS OF ASSISTANT PRINCIPALS FOR
SCHOOL SERVICE IN LARGE SECONDARY SCHOOLS
AS PERCEIVED BY ADMINISTRATORS AND TEACHERS
IN THE SOUTHERN REGION**

Mr.Poolkiend Leenanithigul

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education**

**Department of Educational Administration
Graduate School**

Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-584-046-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายบริการในโรงเรียน
มัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ตามการรับรู้ของผู้บริหารและอาจารย์ใน
ภาคใต้

โดย

นายพลเกียรติ ลีนะนิกุล

ภาควิชา

บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉัฐนิภา คุปรัตน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาโท

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉัฐนิภา คุปรัตน์)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ อภัยรัตน์)

นายพลเกียรติ ลินะนิธิกุล : ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายบริการใน
โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ตามการรับรู้ของผู้บริหารและอาจารย์ในภาคใต้
(DESIRABLE CHARACTERISTICS OF ASSISTANT PRINCIPALS FOR SCHOOL
SERVICE IN LARGE SECONDARY SCHOOLS AS PERCEIVED BY ADMINISTRATORS
AND TEACHERS IN THE SOUTHERN REGION). อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.ณัฐนิภา
คุปรัตน์, 145 หน้า. ISBN 974-584-046-7

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหาร
ฝ่ายบริการในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ตามการรับรู้ของผู้บริหารและอาจารย์ในภาคใต้ ผู้ตอบ
แบบสอบถามได้แก่ ผู้บริหารและอาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในภาคใต้ จำนวน 45
โรง ประกอบด้วย ผู้บริหารจำนวน 171 คน และอาจารย์จำนวน 303 คน แบบสอบถามที่ใช้
ในการวิจัยครั้งนี้สอบถามลักษณะของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายบริการ 2 ด้านคือ ลักษณะส่วนตัวและคุณสมบัติ
ทางวิชาชีพ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่า ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหาร
ฝ่ายบริการด้านลักษณะส่วนตัวและคุณสมบัติทางวิชาชีพอยู่ในระดับมาก

เมื่อเปรียบเทียบการรับรู้ของผู้บริหารและอาจารย์ พบว่า ลักษณะที่พึงประสงค์ด้านลักษณะ
ส่วนตัวและคุณสมบัติทางวิชาชีพไม่แตกต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2536

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C 543641: MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION

KEY WORD: DESIRABLE CHARACTERISTICS/ ASSISTANT PRINCIPALS FOR SCHOOL SERVICE/
ADMINISTRATORS/ TEACHERS/ IN THE SOUTHERN REGION

POOLKIEND LEENAITHIGUL : DESIRABLE CHARACTERISTICS OF ASSISTANT
PRINCIPALS FOR SCHOOL SERVICE IN LARGE SECONDARY SCHOOLS AS
PERCEIVED BY ADMINISTRATORS AND TEACHERS IN THE SOUTHERN REGION.

THESIS ADVISOR : ASSO.PROF.NATNIPA COOPARAT, Ph.D. 145 pp.

ISBN 974-584-046-7

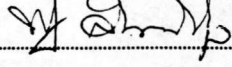
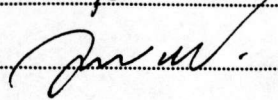
The purpose of the research was to study and compare the desirable characteristics of assistant principals for school service in large secondary schools as perceived by administrators and teachers in the southern region. The study sample consisted of 171 administrators, and 303 teachers who were answered from all the 45 large secondary schools in the southern region. The questionnaire form used in this research was divided according to the 2 aspects of desirable characteristics, namely; personal characteristics, and professional characteristics.

The results of the study indicated that the respondents agreed in rating 2 aspects of desirable characteristics of assistant principals for school service in large secondary schools at the high level.

When the perceptions of administrators and teachers were compared regarding the 2 aspects mentioned above, it was found that there were not statistically significant difference.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา..... บริหารการศึกษา.....
สาขาวิชา..... บริหารการศึกษา.....
ปีการศึกษา..... 2536.....

ลายมือชื่อนิสิต..... .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... —.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉัฐนิภา คุปรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาให้ความเอาใจใส่ดูแล ช่วยเหลือ และแนะนำให้คำปรึกษาเป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระวัฒน์ อุกฤษรัตน์ ที่ให้คำปรึกษาแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์ อาจารย์วิลาศ บุญทองขาว อาจารย์ประเสริฐ บัณฑิตศักดิ์ อาจารย์ ทศนีย์ บุญเติม และอาจารย์วิสัย วิมลรัตน์ ที่ให้ความกรุณาตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ศาสตราจารย์ ประคอง กรรณสูต ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญใจ ศุขโรจน์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับสถิติเพื่อการวิจัย อาจารย์ รุ่งโรจน์ ธีระอัมพรพันธ์ อาจารย์นวนน้อย ธีระอัมพรพันธ์ ที่กรุณาจัดการคำนวณค่าสถิติต่าง ๆ โดยเครื่องคอมพิวเตอร์ให้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 4 ที่ให้การช่วยเหลือสนับสนุนพร้อมให้คำแนะนำตลอดจน ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารและอาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในภาคใต้ ที่กรุณาให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
นายพุลเกียรติ ลิ้นะนิกุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญแผนภูมิ.....	ด
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ของการวิจัย.....	6
วิธีดำเนินการวิจัย.....	7
ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิจัย.....	9
2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	10
แนวความคิดเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร.....	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	64

สารบัญ(ต่อ)

บทที่		หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	72
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	72
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	77
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	77
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	78
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
	ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบ แบบสอบถาม.....	81
	ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การรับรู้ของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายบริการ.....	87
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	113
	สรุปผลการวิจัย.....	114
	อภิปรายผล.....	117
	ข้อเสนอแนะ.....	123
	รายการอ้างอิง.....	125
	ภาคผนวก.....	131
	ประวัติผู้เขียน.....	145

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำแนกตามโรงเรียน...	74
2	แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง.....	79
3	แสดงสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ.....	82
4	แสดงสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุราชการ.....	83
5	แสดงสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิ.....	84
6	แสดงสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งปัจจุบัน.....	86
7	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะที่พึงประสงค์ตามการรับรู้ ของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับบุคลิกภาพ.....	88
8	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะที่พึงประสงค์ตามการรับรู้ ของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับคุณธรรม.....	90
9	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะที่พึงประสงค์ตามการรับรู้ ของผู้บริหารและอาจารย์ด้านลักษณะส่วนตัว.....	92
10	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าที(t-test) ของคะแนน การรับรู้ของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วย ผู้บริหารฝ่ายบริการด้านลักษณะส่วนตัว.....	93
11	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะที่พึงประสงค์ตามการรับรู้ ของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับความรู้ทางวิชาการ.....	97
12	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะที่พึงประสงค์ตามการรับรู้ ของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับประสพการณ์.....	99

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
13	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะที่พึงประสงค์ตามการรับรู้ ของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงาน.....	101
14	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะที่พึงประสงค์ตามการรับรู้ ของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับความเป็นผู้นำ.....	104
15	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะที่พึงประสงค์ตามการรับรู้ ของผู้บริหารและอาจารย์ด้านคุณสมบัติทางวิชาชีพ.....	106
16	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าที่ (t-test) ของคะแนนการ รับรู้ของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหาร ฝ่ายบริการด้านคุณสมบัติทางวิชาชีพ.....	107
17	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะที่พึงประสงค์ตามการรับรู้ ของผู้บริหารและอาจารย์ด้านลักษณะส่วนตัวและด้านคุณสมบัติทางวิชาชีพ....	112

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	โครงสร้างการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่.....	15
2	โครงสร้างการบริหารงานฝ่ายบริการ.....	20

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย